

COĞRAFYA ÖĞRETMENLERİNİN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ARAÇLARINI KULLANIM DÜZEYLERİ (Kırşehir Örneği)

Ufuk KARAKUŞ*

Çağrı ÖZTÜRK DEMİRBAŞ**

Özet

Araştırmada coğrafya programında önerilen ölçme ve değerlendirme araçlarının, coğrafya öğretmenleri tarafından uygulanma durumları betimlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla Kırşehir merkez ortaöğretim okullarında görev yapan 25 coğrafya öğretmeni ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yürütülmüştür. Araştırma sonucunda, coğrafya öğretmenlerinin kendilerini daha yeterli olarak gördükleri geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarını tercih ettikleri tespit edilmiştir. Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanmada karşılaştıklarını belirttikleri sorunların başında sınıfların kalabalık oluşu, maliyet ve zaman yetersizliği gelmektedir. Ayrıca öğretmenler, çoktan seçmeli testleri, alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarına tercih etmelerinin temel nedenini Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS) olarak belirtmişlerdir. Araştırmadaki diğer sonuçlar dikkate alındığında, öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanımı ve hazırlanması konusunda acilen hizmet içi eğitime ihtiyaçları olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Coğrafya, ölçme ve değerlendirme, ölçme ve değerlendirme araçları

Giriş

Etkileşim artık dünyanın hemen her bölgesinde karşılıklı olarak gerçekleşmektedir. Bu da ekolojik, siyasi, ekonomik ve kültürel olarak ülkeler arasındaki bağı arttırmakta, ilişkileri de buna göre şekillendirmektedir. Dolayısıyla coğrafya öğretiminde, yaşanan mekânı, ülkeyi ve dünyayı algılama, öncelikli amaçlardan birisi haline gelmiştir. Günümüz dünyasını anlama ve anlamlandırmada eğitim programlarının sürekli geliştirilmesi, gelecek nesillere daha iyi imkânlar sunulması ve bilinçli vatandaşlar olarak yetiştirilmelerini sağlamak açısından son derece önemlidir (MEB, 2005).

* Yrd. Doç. Dr.; Ahi Evran Üniversitesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı

** Yrd. Doç. Dr.; Ahi Evran Üniversitesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı

Eğitim süreci sonunda bilinçli vatandaş yetiştirme ve diğer tüm çıktılarının kontrolü ise hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmediğini belirlenmesi suretiyle ortaya konulur. Bu amaçla öğretim programlarında ölçme değerlendirme büyük önem kazanmaktadır. Bu sistem hem öğrencide hedeflenen değişiklikleri kontrol ederken hem de programın kendisini ve işleyişini de test eder.

Öğretimi tamamlayan bir süreç olan ölçme değerlendirme yalnız öğretim sürecinin sonunda değil öğretim süreci ile eş zamanlı devam etmelidir. Öğretim programı etkili bir öğretim hizmeti ile adım adım uygulanırken bir yandan da uygulamanın her adımında gerçekleşen ürünlerin incelenmesi, çağdaş programlarda işlenen şekilde öğretim-öğrenme sürecinin, istenen ürünleri tam olarak verip vermediğinin izlenmesi gerekir. Bir dersle ilgili öğretim-öğrenme sürecinin istenen ürünleri eksiksiz olarak vermesi bu sürecin adım adım izlenmesine ve her adımda görülen eksiklik ve aksaklıkların daha sonraki adıma geçmeden önce giderilmesine bağlıdır (Özçelik, 1998).

Ölçme ve değerlendirmenin uygun ve doğru yapılabilmesi için ölçme sonuçlarının geçerli ve güvenilir olmasına gereksinim duyulmaktadır. Sürecin her aşamasında ve aşama içindeki her bir basamakta hedeflenen özelliğin derecesinin veya miktarının belirlenmesi için isabetli ölçme araçlarının geliştirilerek uygulanması gerekir (Yaşar, 2008).

Öğretim programlarında öğrenme-öğretme sürecinin çağdaş metotlarla gerçekleşme zorunluluğun yanı sıra; bu sürecin sonundaki çıktılarının nasıl ölçülüp hangi ölçütlere göre değerlendirileceği de çok önemlidir. Sınıf içinde gerçekleşen ölçme değerlendirme işlemleri genellikle öğretim etkinlikleri sonucunda amaçların ne oranda gerçekleştiğinin tespitine yöneliktir. Hazır bulunuşluk düzeylerinin ve sürecin değerlendirilmesinin çoğu zaman ihmal edildiği bir gerçektir. Oysaki çağdaş yaklaşımlarda ölçme ve değerlendirme yalnızca sonuç hakkında fikir edinmek ve bir yargıya varmak amaçlı yapılmaz. Sonucun ne olduğu ve hedeflerin gerçekleşip gerçekleşmemesi büyük oranda öğretim-öğrenme sürecinin nasıl işlediği ile ilgilidir. Bu yüzden ölçme ve değerlendirme sonuçları kadar süreç üzerinde durmalıdır. Sürecin değerlendirilmesinde ise öğrenme-öğretme sürecinin tüm bileşenleri üzerinde durulmalıdır (Köse, 2008). İlk bakışta sürecin değerlendirilmesi kolay gibi görünse de istenen davranış değişikliklerinin nitelikleri göz önüne alındığında, bu sorunun kolayca cevaplanamayacağı ortaya çıkar. Çünkü eğitimde istediğimiz davranış değişikliklerinin bazıları doğrudan gözlenebilirken (jest, mimik vb.), bazıları da doğrudan gözlenemeyen (zekâ vb.) özelliklere sahiptir. Bu sebepten istendik davranışlarının gerçekleştiğini tespit etme işi ancak amacına uygun şekilde hazırlanan ölçeklerle, ölçümün yapılması yoluyla gerçekleşebilir (Turgut, 1990; Özçelik, 1998). Tabii bu ölçümlerin bir de değerlendirilmesi işlemi vardır. Değerlendirme bir yargılama ve ölçümlerden bir anlam çıkarma işlemidir (Tekin, 1984).

Sürecin ayrılmaz bir parçası olan ölçme ve değerlendirme, belirlenen kazanımların öğrenciye kazandırılıp kazandırılmadığına karar vermede kullanılır. Diğer bir amaç ise öğrencinin öğrenmesini gerçekleştirmek ve desteklemektir. Ölçme değerlendirmeyi bilmeyen veya yanlış yorumlayan eğitimcilerin bunları daha çok, öğretilen bilgilerin öğrenilip öğrenilmediğini saptamak gibi yanlış bir uygulama içerisinde oldukları görülmektedir. Oysa her öğretim düzeyinde güvenilir, doğru, uygun des-

tekleyici ölçme ve değerlendirme araçları öğrenme için bir zorunluluktur. Bu bağlamda öğrenme-öğretme sürecinde bireylerin kazanmış oldukları bilgi, beceri ve uygulamadaki etkililiği belirlemek için ölçme ve değerlendirme çalışmalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Okullardaki öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor davranışlarındaki değişme ve gelişmeleri görmede, zamanında yapılan bir ölçme ve değerlendirme ile başarısız öğrencilerin öğrenme eksikliklerinin giderilmesinde, başarılı öğrencilerin güdülenmesinde, öğreticilerin kendilerini değerlendirmesinde önemli bir yer tutar. Diğer taraftan yöneticilerin, öğretmenlerin ve velilerin en önemli veri kaynağı ölçme ve değerlendirme sonuçlarıdır (Semerci, 2007, 2).

Geleneksel yöntemlerde öğrenci başarısının değerlendirilmesi, genellikle öğretim sürecinden ayrı ve daha çok ürüne ağırlık verecek bir şekilde ele alınmakta; bu amaçla daha çok seçmeli ve kısa cevaplı testlere, yazılı ve sözlü yoklamalara önem verilmektedir (Gelbal ve Kelecioğlu, 2007, 136). Ancak bu tür ölçme araçları ile yapılan değerlendirmeler istenilen davranış değişikliklerinin tespitinde yetersiz kalmaktadır. Bizler okullardan mezun ettiğimiz öğrencilerde hangi özelliklerin bulunması gerektiği konusuna maalesef karar verememekteyiz. Mezun olan öğrencilerde istenilen davranışlar meydana getiremediğimiz gibi, bilişsel alan kazanımlarında da istediğimiz başarıyı elde edememekteyiz. Bu durum, yapılan çeşitli ulusal ve uluslararası araştırmalar ile ortaya konulmuştur. Ulusal düzeyde yapılan öğrenci başarısını belirlemeye yönelik araştırma sonuçları (MEB-OBBS, 2005; MEB-OBBS, 2007) ve uluslararası düzeyde yapılan değerlendirme projeleri öğrenme çıktılarının yetersiz olduğunu göstermektedir (MEB-PISA, 2005). Bu sonuçlar bize sürdürülen eski programların yetersiz olduğunu, acilen yeni eğitim programları geliştirmemiz gerektiği sonucunu ortaya koymuştur. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar sonucunda Milli Eğitim Bakanlığı birçok alanda olduğu gibi coğrafya programında da değişikliğe gitmiş çağdaş anlamda bir program ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Geliştirilen Coğrafya Dersi Öğretim Programı'nda konular, öğrencilerde coğrafi bilinç oluşturacak nitelikte bütün olarak ve sarmal bir şekilde ele alınmış, program öğrenme alanları, kazanımlar ve öğretim etkinliklerine dayalı olarak düzenlenmiştir. Coğrafya Dersi Öğretim Programı'nda bilgi, beceri, değer ve tutum açısından denge gözetilmiş, öğrenme sürecinde öğrencinin yaşantıları dikkate alınmıştır. Program yaklaşımı; öğrenme-öğretme süreçleri, ölçme-değerlendirme metodları ile öğretmen ve öğrencinin rolüne bakış açısından, ortaya koyduğu aktif sınıf kültürüyle coğrafya öğretiminde yeni bir anlayışı kapsamaktadır. Bu anlayışla Coğrafya Dersi Öğretim Programı öğrenci merkezli yaklaşımları, dolayısıyla da, aktif öğrenme ve kuramsal temelleri açısından yapılandırıcılığı önemsemektedir (MEB, 2005).

Coğrafya Dersi Öğretim Programında ölçme değerlendirme işlemi geleneksel şekilde alışıla geldiği gibi öğrencilere yapılan teknik bir olgu değildir. Aksine yeni müfredat bağlamında değerlendirmenin amaçlarını öğretmen ve öğrenci arasında bir diyalog gerçekleştirmek ve bunun sonucunda tarafların birbirlerini ve kendilerini tanımaları olarak tanımlayabiliriz (Demiralp ve Öztürk, 2007, 232).

Burada öğrencinin neyi bilmediği ya da ne yapamadığı değil, neyi bildiği, hangi becerilere sahip olduğunun tespiti esastır. Yapılandırıcı yaklaşımda organize edilen program bireysel farklılıkları gözettiğinden öğrencinin bilgi, tutum,

ilgi ve becerilerinin tespiti için de farklı ve alternatif araçlara gereksinim duyulmuştur. Bu yüzden geleneksel olarak tanımlanan yazılı, çoktan seçmeli testlerin yanı sıra alternatif ölçme değerlendirme araçları programda uygulanmaya konulmuştur.

Yukarda verilen ifadeler ışığında çeşitli ölçme araçlarıyla yapılan değerlendirme işlemini öğretmen ve öğrenci arasındaki diyalog süreci olarak düşünmek mümkündür. Lambert (1997) değerlendirmeyi kişinin kendi hakkında yeni şeyler öğrenmesi ve bir çeşit öz değerlendirme imkânına kavuşması olarak yorumlamaktadır. Yeni programda ölçme araçları çeşitlendirilirken; değerlendirme işlemi de sonuç ve süreç değerlendirmesi olarak ele alınmaktadır. Sonuç değerlendirmesinde işlem informal (gözleme dayanan genel intibalar) ve formal (standardize edilmiş not vermek gibi) olarak yapılırken; süreç değerlendirmesinde informal (öğretmenin aferin demesi gibi) ve formal (ürün dosyası, performans ödevlerinin değerlendirilmesi gibi) olarak ele alınmaktadır.

Yeni program uygulamaya konulduktan sonra ölçme değerlendirme yaklaşımı çağdaş düzeye çekilmiştir. Ancak yeni program uygulamaya konulana kadar orta öğretim coğrafya derslerinde sadece geleneksel yöntemlere dayalı ölçme ve değerlendirme uygulayan öğretmenlerin, bu alanda çeşitli sorunlarla karşılaşmaları ve yeni duruma adapte olmakta zorlandıkları da bir gerçektir. Öğretmenlerin yeni programda yer alan ölçme ve değerlendirme uygulamaları konusunda problemler yaşadığı; bu konuda programın diğer boyutlarına göre kendilerini daha yetersiz gördükleri; ölçme ve değerlendirme konusunda eğitim ihtiyacı içinde olduklarını yapılan çeşitli araştırmalar sayesinde görmekteyiz (Algan; 2008; Candur, 2007; Eğri, 2006; Gelbal ve Kellecioğlu , 2007).

Bu araştırma; 2005 Coğrafya Dersi Öğretim Programı'nın öngördüğü ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanım düzeylerini betimlemek ve uygulama sırasında karşılaşılan sorunları ortaya koymak için yapılmıştır. Araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır;

1. Coğrafya öğretmenleri uygulanmakta olan Coğrafya Programı'nda önerilen ölçme ve değerlendirme araçlarının uygun ve etkili olduğunu düşünüyorlar mı?
2. Coğrafya öğretmenleri ölçme değerlendirme aracını belirlerken genel olarak nelere dikkat ediyorlar?
3. Coğrafya öğretmenleri programdaki alternatif ölçme değerlendirme uygulamalarını (portfolyo, rubric, öz değerlendirme, akran değerlendirme, performans değerlendirme vb.) kullanmayı tercih ediyorlar mı?
4. Coğrafya öğretmenlerinin en çok kullandıkları ve kullanmadıkları ölçme araçları nelerdir?
5. Coğrafya öğretmenleri programda önerilen ölçme değerlendirme araçlarını kullanırken ne gibi sıkıntılarla karşılaşıyorlar?

Yöntem

Araştırma betimsel bir çalışmadır. Nitel bir çalışma olarak tasarlanan araştırmada veri toplamak için nitel araştırmalara uygun olan yarı yapılandırılmış görüşme yönteminden yararlanılmıştır. Bazı araştırmalarda, nitel ve nicel yöntemleri bir arada kullanmak gerektiği için (Bryman, 2001; Hammersley, 1992) bu nitel araştırma da nicel yöntemlerle desteklenmiştir. Nitel araştırma teknikleri nicel araştırmalarda vurgulananların tersine ölçümden ziyade açıklamayı olanaklı kılacak ilişkileri ortaya çıkarmayı, olay ve olguların içinde gerçekleştiği durumu dikkate almayı önemser (Yıldırım ve Simsek, 1999, 32). Coğrafya öğretmenlerine programdaki ölçme değerlendirme araçlarının uygun bulup bulmadıklarına, kullanıp kullanmadıklarına ve karşılaştıkları sıkıntılara ilişkin görüşlerini ortaya çıkaracak soruları yanıtlamaları istenmiştir. Coğrafya öğretmenlerinin sorulara verdiği yanıtlar içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırma 2008–2009 öğretim yılında Kırşehir ilinde görev yapan 25 coğrafya öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma, merkezde görev yapan ve araştırmaya katılmakta gönüllü olan coğrafya öğretmenleri ile görüşülerek yapılmıştır. Çalışma grubunu oluşturan coğrafya öğretmenlerinin mesleki kıdem, mezun oldukları bölüm, öğrenim durumları, sınıf mevcutları, ders yükleri ve hizmet içi eğitim almadıkları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Coğrafya Öğretmenlerinin Özellikleri

	Çalışma Grubu	f	%
Mesleki Kıdem	0 – 10 yıl	5	20
	11 – 20 yıl	15	60
	21 yıl ve üstü	5	20
Mezun Olunan Bölüm	Coğrafya Öğretmenliği	19	76
	Fen Edebiyat Fakültesi	6	24
Öğrenim Durumu	Lisans	22	88
	Yüksek Lisans	3	12
Sınıfların Mevcudu	20 – 30 öğrenci	14	56
	30 – 40 öğrenci	11	44
Ders Yüğü	10 – 15 saat	2	8
	16 – 20 saat	5	20
	21 – 25 saat	12	48
	26 – 30 saat	6	24
Hizmet İçi Eğitim	Aldım	3	12
	Almadım	22	88
Toplam		25	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdemleri; 0-10 yıl çalışan 5 kişi, 11-20 yıl çalışan 15 kişi, 21-yıl ve üstü çalışan 5 kişidir. Mezun olunan bölümlere bakıldığında 19’u coğrafya öğretmenliği ve eğitim fakültesi mezunu, 6 tanesi fen edebiyat fakültesi mezunudur. Önlisans mezunu öğretmen bulunmamakla birlikte 3 öğretmen yüksek lisans yapmıştır. Sınıfların mevcutları incelendiğinde 20–30 öğrencisi bulunan 14, 30–40 öğrencisi bulunan 11 öğretmen vardır. Öğretmenlerin ders yüklerine bakıldığında ise 10–15 saat dersi olan 2 kişi, 16–20 saat dersi olan 5 kişi, 21–25 saat dersi olan 12 kişi ve 26–30 saat dersi olan 6 kişi bulunmaktadır. Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinden yalnız 3’ü coğrafya programının ölçme değerlendirme araçlarına ilişkin bir hizmet içi almış, diğerleri böyle bir eğitime katılmamıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler yarı yapılandırılmış ve yönlendirici olmayan görüşme tekniğinden faydalanılarak elde edilmiştir. 25 coğrafya öğretmeni ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşme formunda aşağıdaki 6 soru öğretmenlere yöneltilmiştir:

1. Uygulamakta olduğunuz Coğrafya Programı’nda önerilen ölçme ve değerlendirme araçlarının uygun ve etkili olduğunu düşünüyor musunuz?
2. Bir ölçme değerlendirme aracını belirlerken genel olarak nelere dikkat ediyorsunuz?
3. Programınızdaki alternatif ölçme değerlendirme uygulamalarını (portfolyo, rubric, öz değerlendirme, akran değerlendirme, performans değerlendirme vb.) kullanmayı tercih ediyormusunuz?
4. En çok kullandığınız ilk üç ölçme değerlendirme aracını kullanım sıklığına göre sıralayınız. Nedenlerini belirtiniz.
5. Hiç kullanmadığınız üç ölçme değerlendirme aracını sıralayınız. Nedenlerini belirtiniz.
6. Programda önerilen ölçme değerlendirme araçlarını kullanırken ne gibi sıkıntılarla karşılaşyorsunuz?

Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinden elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmaya katılan her bir öğretmen bir harf ile sembolleştirilmiş bulgular kısmında gerekli yerlerde harf sembolleri ile öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

Bulgular ve Yorum

Coğrafya öğretmenleri ile Coğrafya Programı’nın ölçme değerlendirme boyutunun uygulanmasını değerlendirmek amacıyla toplanan verilerin analizi sonucu ulaşılan bulgular aşağıdaki başlıklar altında açıklanmıştır. Bu araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular yukarıdaki altı soruya verilen yanıtlardan yola çıkılarak oluşturulmuştur.

1. Uygulamakta olduğunuz Coğrafya Öğretim Programı'nda önerilen ölçme değerlendirme araçlarının uygun olduğunu düşünüyor musunuz?

Tablo 2. Ölçme Değerlendirme Araçlarının Uygunluğuna İlişkin Bulgular

Uygun Buluyorum	f	16	Uygulanmıyor	%	56
	%	64			
	<p><i>A: Ölçme değerlendirme araçları uygun ancak uygulanabilirlik durumunu baz alırsak meslektaşlarımızın çoğu uygulamamakta ve öğrencilerin yeni araçlara uyumu güçleşmektedir.</i></p> <p><i>N: Uygun olduğunu düşünüyorum. Fakat program hazırlanırken her evde bilgisayar kullanıldığı gerçeğinden hareket edilmiş. Araştırmaya yönelik değerlendirmeleri gerçekleştiriyoruz</i></p>				
Uygun Bulmuyorum	f	9	Kısmen Uygulanıyor	%	44
	%	36			
	<p><i>C: Aktif öğrenme için uygun olduğunu düşünüyorum. Öğrenci bilgilerinin ölçülmesinde ve dönütlerin alınmasında uygun. Ama tümü kullanılmıyor.</i></p> <p><i>E: Programdaki araçlar uygun ama uygulanması zor. Nadiren.</i></p> <p><i>V: Yeni programdaki ölçme değerlendirme araçları uygundur. Ancak bütünü hakkında kapsamlı bir hizmet içi eğitim verilmesi, uygulanabilmesi için öğretmenlerin bilgilendirilmesi gerekiyor.</i></p>				
Uygun Bulmuyorum	f	9		%	36
	%	36			
	<p><i>I: Hayır. Fiziki şartlar uygun değil.</i></p> <p><i>P: Uygun bulmuyorum. Program kabarcık. Öğrenci isteksiz.</i></p> <p><i>S: Uygun değil. Eksiklikler var.</i></p> <p><i>T: Uygun olduğunu düşünmüyorum. Öğrenci düzeyi uygun olmadığı gibi öğrenci sayısı çok fazla.</i></p>				

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %64'ü (16 kişi) uyguladıkları öğretim programında önerilen ölçme değerlendirme yaklaşımlarının uygun olduğunu belirterek, %36'sı uygun olmadığı görüşündedir. Programdaki ölçme değerlendirme araçlarının uygun olduğunu belirten öğretmenlerin %56'sı (9 kişi); uygulanabilirlik durumunun zor olduğunu, çoğu meslektaşlarının programdaki ölçme değerlendirme uygulamalarını kullanmadıklarına dikkat çekmişlerdir. Uygun olduğunu belirten coğrafya öğretmenlerinin %44'ü ise ölçme değerlendirme araçlarının kısmen kullanıldığını, önerilen her ölçme değerlendirme aracının kullanılmadığını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin %36'sı ise programdaki ölçme değerlendirme araçlarının gerek fiziki şartlar, gerek öğrenci hazır bulunuşluğu, gerekse sınıf mevcutlarının uygun olmadığını ifade etmişlerdir.

2. Bir ölçme değerlendirme aracını belirlerken genel olarak nelere dikkat edersiniz?

Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin vermiş olduğu yanıtlar doğrultusunda sınıflama yapılmıştır. Her bir öğretmen öncelik sırasını belirterek birden fazla unsur ifade edebilmişlerdir.

Tablo 3. Ölçme Değerlendirme Aracının Seçiminde Dikkat Edilen Unsurlara İlişkin Bulgular

		1.	2.	3.	4.	Toplam
		Sırada	Sırada	Sırada	Sırada	
1	Güvenilirlik	7	-	1	1	9
2	Sınıf Düzeyi	3	2	3	-	8
3	Neyi Ölçtüğü	5	-	1	-	6
4	Kapsam Geçerliliği (Konuya Uygunluk)	5	1	-	-	6
5	Geçerlilik	1	3	-	-	4
6	Uygulanabilirlik	1	2	-	-	2
7	ÖSS	1	2	-	-	3
8	Değerlendirme Süreci	-	-	2	-	2
9	Sınıf Mevcudu	1	-	-	-	1
10	Öğrenciyi Teşvik Etme	1	-	-	-	1
11	Öğrenci Sayısı	-	1	-	-	1
12	Öğrenciyi Kazandırdıkları	-	1	-	-	1
13	Süre	-	1	-	-	1
14	Genel Başarı Düzeyini Yansıtmama	-	1	-	-	1
15	Yönlendirme	-	1	-	-	1
16	Öğrencinin İlgisi	-	1	-	-	1
17	Anlaşılabilirlik	-	-	1	-	1
18	Kalıcı Olma	-	-	1	-	1
19	Türü (Test, Klasik, Boşluk Doldurma vb.)	-	-	-	1	1
20	Düzen	-	-	-	1	1

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin ölçme değerlendirme araçlarının seçiminde dikkat ettikleri özellikler için ilk dört sırada; güvenilirlik, sınıf düzeyi, neyi ölçtüğü ve kapsam geçerliliğini gösterdikleri görülmektedir. Uygulanabilirlik, ÖSS ve değerlendirme süreci ise diğer maddeleri takip etmektedir. Fakat görüşmelerde coğrafya öğretmenlerinin teorikte nelere dikkat etmeleri gerektiğini bildiklerini fakat uygulamada sıkıntılar çektiklerini belirtmişlerdir.

3. Programdaki alternatif ölçme değerlendirme araçlarını (portfolyo, rubric, öz değerlendirme, akran değerlendirme, performans değerlendirme..) kullanmayı tercih ediyordunuz? Niçin?

Araştırmanın yarı yapılandırılmış formu oluşturulma aşamasında görüşülen öğretmenlerden yola çıkılarak programda önerilen alternatif ölçme değerlendirme araçlarının kullanımına ilişkin oluşturulan soruya verilen yanıtlar Tablo 4’de sınıflandırılmıştır.

Tablo 4. Alternatif Ölçme Değerlendirme Araçlarının Kullanımına İlişkin Bulgular

Kullanmıyorum	f	15	D: Kullanmıyorum. Uygulaması zor. Bu şartlar altında gereksiz.
	%	60	G: Kullanmıyorum. Uygulaması artı avantaj taşımıyor.
Kısmen Kullanıyorum	f	10	A: Kısmen tercih ediyorum.
	%	40	O: Yalnızca performans değerlendirmeyi tercih ediyorum. T: Öz değerlendirme ve akran değerlendirmeyi tercih ediyorum.

Tablo 4 incelendiğinde coğrafya programında önerilen alternatif ölçme değerlendirme araçlarını araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin %60’ının kullanmadığı, %40’ının ise kısmen kullandığını belirttiği görülmektedir. Kısmen kullanımını açıklamaları istenen öğretmenler bir ya da iki alternatif ölçme aracını nadir de olsa kullandıklarını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinden 5 tanesi yalnız performans değerlendirmeyi, 1’i performans değerlendirme ve tutum ölçeğini, 1’i performans değerlendirme ve portfolyoyu, 1’i de öz değerlendirme ve akran değerlendirmeyi tercih ettiğini belirtmişlerdir.

Genel olarak söylemek gerekirse coğrafya öğretmenleri alternatif ölçme değerlendirme araçlarını kullanmayı tercih etmemektedirler.

4. En çok kullandığınız ilk üç ölçme değerlendirme yaklaşımını kullanım sıklığına göre sıralayınız. Nedenini belirtiniz.

Coğrafya öğretmenlerinden uyguladıkları program ve sürdürdükleri dersler kapsamında en sıklıkla başvurdukları ilk üç ölçme değerlendirme aracını sırası ile belirtmeleri istenmiş; ayrıca niçin bu ölçme değerlendirme araçlarını tercih ettikleri sorulmuştur. Bazı coğrafya öğretmenleri ilk sıradan sonra başka ölçme aracı kullanmadıkları gerekçesiyle ölçme değerlendirme aracı belirtmemişlerdir. Tablo 5’de coğrafya öğretmenlerinin en çok kullandıkları ölçme değerlendirme araçlarının frekans ve yüzdeleri verilmiş ardından niçin bu araçları tercih ettikleri açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 5. En Sık Kullanılan Ölçme Değerlendirme Araçlarına İlişkin Bulgular

		1.	2.	3.	Toplam
		Sırada	Sırada	Sırada	
1	Çoktan Seçmeli Test	14	3	2	19
2	Yazılı Sınav (Klasik)	5	6	3	14
3	Sözlü	2	4	3	9
4	Soru Cevap	3	2	-	5
5	Performans Değerlendirme	-	3	2	5
6	Boşluk Doldurma	-	2	-	2
7	Doğru Yanlış	-	1	1	2
8	İnceleme Araştırma	1	-	-	1
9	Değerlendirme Ölçeği	-	1	-	1
10	Tablo Grafik	-	1	-	1
11	Grup Çalışması	-	-	1	1
12	Öz Değerlendirme	-	-	1	1
13	Harita Kullanımı	-	-	1	1
14	Kısa Cevaplı Sorular	-	-	1	1

Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenleri en çok kullandıkları ölçme değerlendirme araçları içinde çoktan seçmeli testler hem ilk sırada kullanılması hem de ilk üç sırada kullanım sıklığında birinci sırada yer almıştır. Coğrafya öğretmenleri çoktan seçmeli testleri en çok tercih etme nedenlerini ise ÖSS' ye bağlamışlardır. Öğretmenler asıl başarı ölçeğinin ÖSS olarak görüldüğünü bu yüzden diğer ölçme araçlarına oranla çoktan seçmeli testleri daha sıklıkla kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu nedeni sırasıyla; uygulamasının kolay olması, değerlendirmesinin kısa sürmesi, kalabalık sınıflara uygun olması, geçerli olması, tüm konuları kapsayıcı soruların sorulabileceği, daha çok bilgi ölçtüğü ve hata payının az olması izlemektedir.

Klasik sınav olarak da nitelendirilen yazılı sınavları ikinci sırada en çok kullandığını belirten coğrafya öğretmenleri bunun en önemli sebebinin yazılı sınavların hazırlamasının kolay olması göstermişlerdir. Yazılı sınavları tercih etmelerinin önemli diğer bir nedeni ise öğrencilerdeki testlerin ölçemediği gelişmeleri ölçmeleri olarak gösterilmiştir. Coğrafya öğretmenleri özellikle öğrencilerin yorum yapabilme, kavrama ve sentez düzeyini bu tip sınavlarla ölçülebildiğini belirtmişlerdir. Bu nedenleri ek olarak yazılı sınavların öğrencileri düşünmeye sevk ettiği ve tablo, grafik gibi çizimleri ancak klasik tip sınavlarda yaptırabildiklerinden bu türü tercih ettiklerine dikkat çekmişlerdir.

Öğrencilerdeki hitap düzeyini geliştirme ve öğrencideki gelişimi sürekli takip için sözlü sunumları tercih ettiğini belirten öğretmenler, ayrıca sözlülerin uzun süreli gözlemden kaynaklı değerlendirmelere fırsat tanığını ifade etmişlerdir.

Genel olarak bakıldığında araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin geleneksel ölçme değerlendirme araçlarını kullanmaya devam ettikleri gözlenmektedir. Özellikle öğretmenlerinin tercihini en belirginleştiren etkenin ÖSS olduğu görülmektedir. Buradan hareketle öğrencilerimizi yaşamdan çok sınavlara hazırladığımız ve ezbere yönlendirdiğimiz söylenebilir.

5. Hiç kullanmadığınız üç ölçme değerlendirme yaklaşımını sıralayınız. Nedenini belirtiniz.

Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerine yürüttükleri dersler boyunca hiç kullanmadıkları ölçme değerlendirme araçlarını sırası ile nedenlerini belirterek bildirmeleri istenmiştir.

Tablo 6. Hiç Kullanılmayan Ölçme Değerlendirme Araçlarına İlişkin Bulgular

		1.	2.	3.	Toplam
		Sırada	Sırada	Sırada	
1	Portfolyo	11	3	1	14
2	Rubric	4	8	1	12
3	Öz Değerlendirme	-	4	4	8
4	Akran Değerlendirme	3	-	4	6
5	Araştırma Kâğıtları	1	1	-	2
6	Tutum Ölçeği	1	-	1	2
7	Görsel Sunum	-	1	1	2
8	Boşluk Doldurma	-	1	-	1
9	Doğru Yanlış	1	-	-	1
10	Animasyon	1	-	-	1
11	Belgesel Film	-	1	-	1
12	Gezi	1	-	-	1
13	Uzun Yanıtlı Sorular	1	-	-	1
14	Karşılaştırma	1	-	-	1

Coğrafya öğretmenlerinin hepsi ilk sıraya bir ölçme değerlendirme aracı belirtmelerine rağmen bazıları ikinci ve üçüncü ölçme değerlendirme aracını belirtmemişlerdir. Tablo 6'da coğrafya öğretmenlerinin hiç kullanmadıklarını belirttikleri ölçme değerlendirme yaklaşımlarının frekans ve yüzdeleri belirtilmiş, ardından neden kullanmadıklarına ilişkin açıklamaları eklenmiştir. Genel olarak tablo 6 incelendiğinde araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin ortaöğretim coğrafya programında önerilen alternatif ölçme değerlendirme araçlarını kullanmadıkları söylenebilir.

Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenleri hiç kullanmadıkları ilk ölçme değerlendirme aracı olarak portfolyoyu göstermişlerdir. Öğretmenler portfolyoyu kullanmama sebeplerinin ilkini ise sınıfların çok kalabalık olması ve bu sebeple port-

folyo uygulamasının yapılamadığıdır. En az sınıfların kalabalığı kadar portfolyonun kullanılmamasına sebep olan ikinci sebep ise öğretmenlerin bu ölçme değerlendirme aracını bilmediklerini belirtmeleridir. Portfolyo uygulamasının tercih edilmeme sebeplerinden sonuncusu ise öğrencilerin araştırmaları ya da ödevleri birbirlerinden kopya ettikleri, dolayısıyla benzer dosyalar oluştuğu gerektirir.

Öğretmenler hiç kullanmadıklarını belirttikleri ikinci ölçme değerlendirme aracı ise rubriclerdir. Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenleri rubric ölçme değerlendirme aracını tanımadıklarını belirtmişlerdir. Rubric hakkında bilgisi olup da kullanmayı tercih etmeyen öğretmenler ise hazırlamasının zor olduğunu ayrıca uygulanmasının gereksiz ve uygun olmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir.

Akran değerlendirme ve öz değerlendirmeyi hiç kullanmadıklarını belirten öğretmenler ise bu ölçme değerlendirme araçlarını tanımadıklarını ifade etmişlerdir. Hiç kullanmama sebepleri arasında ikinci sırada ise öğrencilerin bu ölçme değerlendirme araçlarında yanlış davrandıkları ve ortaöğretim düzeyine uygun bulmadıklarını belirtmişlerdir.

Tabloda dikkat çeken diğer bir unsur ise bazı öğretim teknik, yöntem ve araç gereçlerinin (görsel sunum, belgesel, animasyon, gezi) ölçme değerlendirme statüsünde öğretmenler tarafından değerlendirilmesidir. Bu da öğretmenlerin belirli bir bölümünün ölçme değerlendirme konusunda programa tam olarak hâkim olmadıklarını göstermektedir.

6. Programda önerilen ölçme değerlendirme araçlarını kullanırken ne gibi sıkıntılarla karşılaşılıyorsunuz?

Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerine programda önerilen ölçme değerlendirme araçlarını kullanırken karşılaştıkları sıkıntıların neler olduğuna dair sorulan sorunun yanıtları, Tablo 7'de verilen yanıtların sıklıklarına göre sıralanmıştır.

Tablo 7. Ölçme Değerlendirme Araçlarını Uygularken Karşılaşılan Sıkıntılara İlişkin Bulgular

1	ÖSS elimizi kolumuzu bağıyor
2	Programdaki ölçme araçları tanıtılmadı
3	Öğrenci sayısı çok, uygulama zor; Hizmet içi eğitimler az ya da verimsiz; Zaman dar
4	Ders yükü çok
5	Program çağdaş yaklaşımla hazırlanmış ama fiziki şartlar uyumsuz; Tarafsız doğru değerlendirme; Ölçme araçlarının nasıl uygulanacağını bilmiyoruz; Programa geçilmeden önce öğretmenler programla karşılaşmalı ve öğrenmeliydi; Güvenilir soru sorma; Öğretmenler kendilerini yenilemek için zaman harcamıyor; Programı tanımıyoruz
6	Sıkıntı yok; Kullanım alanları yetersiz; Öğrenci düzeyi uygun değil; Öğrenci ilgisi az, isteksiz; Müfredat yoğun; Araç yetersiz; Okul yönetimi.

Coğrafya öğretmenlerinin en çok şikâyet ettikleri durum, ÖSS'nin dersin yürütülmesini ve ölçme değerlendirme tipini belirlemesi olarak ortaya çıkmıştır. Öğretmenler ÖSS nedeniyle test türünü tercih etmek zorunda bırakıldıklarını ifade etmişlerdir.

*E: Program ÖSS ile uyuşmuyor. Öğrenci başarısı ise ÖSS'ye endeks-
lendiğinden ölçme araçlarını kullanmamız gereksiz hale geliyor.*

Programdaki ölçme araçlarının tanıtılmaması ikinci sırada yer alırken hizmet içi eğitimin az ya da verimsiz olması üçüncü sıraya yerleşmiştir. Öğretmenlerin büyük bir kısmı programın tanıtılmadan yürürlüğe girdiğini ve uygulamada sıkıntılar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca sınıflardaki öğrenci sayısının fazlalığı ve zamanın kısıtlı programın yoğun olması da öğretmenlerin sıkıntı duydukları noktalar arasındadır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Coğrafya öğretmenlerinin, 2005 programda önerilen ölçme değerlendirme araçlarını kullanma durumlarını ve karşılaştıkları sorunları belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmada; coğrafya öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ile tercih ettikleri ölçme değerlendirme araçları arasında bir ilişki olduğunu ortaya koyulmuştur. Çalışma bulgularına göre coğrafya öğretmenleri yeterli olduklarına inandıkları ve sorunla karşılaşmadıkları ölçme değerlendirme araçlarını daha çok tercih etmektedirler. Ölçme ve değerlendirme ile ilgili yapılan çalışmalar (Gelbal ve Kelecioğlu, 2007; Algan, 2008) bu sonuçları desteklemektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu (%64) uyguladıkları öğretim programında önerilen ölçme değerlendirme yaklaşımlarının uygun olduğunu belirlerken, bir kısmı (%36) uygun olmadığı görüşündedir. Programdaki ölçme değerlendirme araçlarının uygun olduğunu belirten öğretmenlerin genel görüşü, ölçme değerlendirme araçlarının uygulanabilirlik durumunun zor olduğu, çoğu meslektaşlarının programdaki ölçme değerlendirme uygulamalarını kullanmadıklarına yönündedir. Uygun olduğunu belirten coğrafya öğretmenleri (%64) ölçme değerlendirme araçlarının kısmen kullanıldığını (%44), önerilen her ölçme değerlendirme aracını kullanmadığını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin bir kısmı (%36) ise programdaki ölçme değerlendirme araçlarının gerek fiziki şartlar, gerek öğrenci hazır bulunuşluğu, gerekse sınıf mevcutları açısından uygun olmadığını ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin ölçme değerlendirme araçlarının seçiminde dikkat ettikleri özellikler için ilk dört sırada; güvenilirlik, sınıf düzeyi, neyi ölçtüğü ve kapsam geçerliliğini gösterdikleri görülmektedir. Uygulanabilirlik, ÖSS ve değerlendirme süreci ise diğer maddeleri takip etmektedir. Görüşmelerde coğrafya öğretmenlerinin teorikte nelere dikkat etmeleri gerektiğini bildiklerini fakat uygulamada sıkıntılar çektikleri tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin geleneksel ölçme değerlendirme yaklaşımlarını kullanmayı sürdürdükleri, alternatif ölçme değerlendirme araçlarını ise tercih etmedikleri belirlenmiştir. Bunun sebebi olarak öğretmenler çoğunlukla programdaki ölçme değerlendirme yaklaşımlarını tanımadıklarını, ÖSS sınavında çıkan soru türlerinden dolayı genellikle çoktan seçmeli testleri tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Aslında bu durum sadece coğrafya alanında yapılan bu çalışmaya özgü bir konu değildir. Çeşitli araştırmacıların yaptıkları çalışmalarda (Yıldırım 2006, Eğri 2006) benzer durumlar tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan coğrafya öğretmenlerinin hiç kullanmadıkları ölçme değerlendirme araçları içerisinde portfolyo, rubrik, akran ve öz değerlendirme forumları yer almaktadır. Kullanılmama sebebi olarak da sınıfların kalabalık olması, ölçme aracını bilmemeleri ve öğrenciye uygun olduğunu düşünmemeleri gibi nedenler ortaya çıkmıştır. Zira araştırmaya katılan yalnız 3 öğretmen hizmet içi kursa katılmış diğer öğretmenler ise 2005 müfredatı ile ilgili herhangi bir eğitime tabii olmadıklarını söylemişlerdir.

Coğrafya öğretmenlerinin en çok şikâyet ettikleri durum ÖSS'nin dersin yürütülmesini ve ölçme değerlendirme tipini belirlemesi olarak ortaya çıkmıştır. Başarı ya da başarısızlık genel olarak ÖSS sınavına endekslendiği için bu sınava yönelik çalışılmakta ve bu durum öğrencinin en çok işine yarayacak ölçme aracına doğru bir kaymayı beraberinde getirmektedir. Bu durumu öğretmenler test türünü tercih etmek zorunda bırakıldıklarını ifade ederek belirtmektedirler.

Araştırmanın sonuçların göre aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

1. Aktif eğitim anlayışı doğrultusunda hazırlanan coğrafya programının hedeflenen başarıya ulaşabilmesi için, öğretmenlerin öğrencilerin başarılarını değerlendirirken, geleneksel ölçme araçlarından olan yazılı sınavlar, çoktan seçmeli testler, doğru yanlış testleri, kısa cevaplı testlerin yanında projeler, ürün dosyaları "(portfolyo), performans ödevleri, akran ve öz değerlendirme formları gibi alternatif ölçme değerlendirme araçlarını daha etkin bir şekilde, birlikte kullanması önerilmektedir.
2. Öğrencileri ve velileri yeni programda kullanılmaya başlanılan ölçme yaklaşımları konusunda bilgilendirici çalışmalar yapılarak, bu araçlardan etkili şekilde faydalanılması gerekmektedir
3. Öğretmenlerin ölçme değerlendirme araçlarını kullanmada karşılaştıkları sorunları azaltabilmek için verilecek hizmet içi eğitim seminerlerinin akademisyenler tarafından az katılımlı ve uygulamalı olarak yapılması daha faydalı olabilir.
4. Ölçme değerlendirmeden hedeflediğimiz verimi alabilme için öğrenci-öğretmen oranı, sınıf mevcudu ve fiziki alt yapı gibi imkânların çağdaş eğitim ortamlarına kavuşturulması gerekmektedir.
5. Coğrafya öğretmenlerinin kullanımına yönelik ölçme değerlendirme araçları kullanım kılavuzu hazırlanabilir. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus ölçme değerlendirme araçlarının tanıtılmasının yanı sıra, coğrafyada kullanımına ilişkin öğretmenleri doyuracak nitelikte örnek kullanımların verilmesidir.
6. Çağdaş anlamda uygulanmaya çalışılan programın uygulanabilmesi ve her şeyden önce başarısı için, ÖSS sınavının programda öngörülen ölçme değerlendirme yaklaşımlarına uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Programın kazanım alanlarına dikkat edilmeden, sadece belirli alanlara yönelik yapılacak ölçümler ve değerlendirmeler programın başarısız olmasını beraberinde getirecektir.

Kaynakça

- Algan, S. (2008). **İlköğretim 6. ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Ölçme ve Değerlendirme Ögesinin Öğretmen Görüşleri Açısından İncelenmesi**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi. Adana
- Bryman, A. (2001) *Social Research Methods*. Oxford: Oxford University Press.
- Candur, F. (2007). **Öğretmenlerin Fen ve Teknoloji Öğretimi, Kullanılan Ölçme-Değerlendirme Yöntemleri ve Bu Yöntemlerin Öğretim Sürecindeki Önemi Hakkındaki Düşüncelerinin Belirlenmesi**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi. Ankara
- Demiralp, N. ve Öztürk, M. (2007). **‘Coğrafya Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri’**, (Ed: Karabağ, S. ve Şahin, S), Kuram ve Uygulamada Coğrafya Eğitimi, Gazi Kitabevi, Ankara
- Eğri G. (2006). **Coğrafya Öğretmenlerinin Ölçme Değerlendirme Yapabilme Yeterlilikleri**, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Gelbal, S. ve Kelecioğlu, H. (2007). **Öğretmenlerin Ölçme Ve Değerlendirme Yöntemleri Hakkındaki Yeterlik Alguları ve Karşılaştıkları Sorunlar, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, H. U. Journal of Education 33: 135-145.
- Hammersley, M. (1992) *What’s Wrong with Ethnography: Methodological Explorations*. London: Routledge.
- Köse, E. (2008). **‘Eğitimde Ölçme ve Değerlendirmenin Planlanması’**.(Ed: Karip, E.) Ölçme ve Değerlendirme, PegemA Yayınları, Ankara
- Lambert, D. (1997). **‘Assessment in geography’**, Tilbury, D. And Williams, M.(ed.) *Teaching and learning in Geography*, London: Rentedge
- MEB (2005). **EARGED ÖBBS Projesi (Bilgisayar ve İngilizce Okuryazarlığı) 2004 Uygulama Raporları**.
- MEB (2005). **EARGED PISA Projesi 2003 Uygulaması Ulusal Raporu**
- MEB (2005). **‘Coğrafya Dersi Öğretim Programı’ Talim ve Terbiye Kurulu, Ankara**
- MEB (2007). **EARGED ÖBBS Projesi (Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler) 2005 Uygulama Raporları**
- Özçelik, D. A. (1998). **Ölçme ve Değerlendirme**, ÖSYM Yayınları. Ankara
- Semerci, Ç. (2007). **‘Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme’** (Ed: Karip, E.) Ölçme ve Değerlendirme, PegemA Yayınları, Ankara
- Tekin, H. (1984). **Eğitimde Ölçme Değerlendirme**, Has-soy Matbaacılık, Ankara
- Turgut, F. M. (1990). **Eğitimde Ölçme Değerlendirme Metotları**, Saydam Matbaacılık, Ankara
- Yaşar, M. (2008). **‘Eğitimde Ölçme ve Değerlendirmenin Önemi’**. (Ed: Tekindal, S.) *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*, Ankara: PegemA Yayınları
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (1993). **Nitel Araştırma Yöntemleri**. Seçkin Yayınevi, Ankara
- Yıldırım, A. (2006) **İlköğretim Okulları ikinci Kademedeki ölçme Değerlendirmeye İlişkin Görüşler (Diyarbakır ve Elazığ Örneği)**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Bölümü. Elazığ

THE USAGE OF THE ASSESSMENT TOOLS BY GEOGRAPHY TEACHERS (Sample of Kırşehir)

Ufuk KARAKUŞ*

Çağrı ÖZTÜRK DEMİRBAŞ**

Abstract

In this study, the usage of the assessment tools which were suggested in the geography curriculum, by geography teachers was aimed to be described. With this aim, semi-structured interviews were conducted with twenty five geography teachers who work in the secondary schools in Kırşehir. The results show that geography teachers seem to prefer mainly using the traditional assessment tools which they feel confident with. Teachers also stated that they prefer using traditional assessment tools to alternative assessment tools due to the problems such as; overcrowded classes, cost and lack of time. Furthermore, for teachers, ÖSS (Examination of Student Selection) seems to lead up teachers to prefer multiple choice tests to alternative assessment tools. When the other results are taken into consideration, there seems an urgent need for in-service teacher training in the preparation and use of the alternative assessment tools.

Key Words: Geography, assessment, assessment tools

* Assistant Professor Doctor; Ahi Evran University, Department of Primary School Teaching, Program of Social Sciences Teacher Training

** Assistant Professor Doctor; Ahi Evran University, Department of Primary School Teaching, Program of Social Sciences Teacher Training